

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
PIAȚA LIBERTĂȚII BRĂȘOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunțuri, reclame, după tarifi

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Fără o presă națională cinstită și democratică, un popor nu va da niciodată măsura însușirilor lui culturale și politice. E ca și cum ar grai prin gura străinului.

PRESTIGIUL MAGISTRATUREI

— Declarațiuni grave ale ministrului de justiție asupra „cazurilor izolate.” —

Cine apără prestigiul magistraturei noastre.

Am relevat la timp, amestecul politicii în magistratură. A-legerile generale făcute de actualul guvern au compromis o seamă de magistrați. Sub semnată a unor profesori universitari și a unor magistrați se acuză public magistratura țării. Un deputat din opoziție, ridicând chestiunea în Cameră, a afirmat că însuși ministrul justiției are acte compromițătoare împotriva a patru președinți dela tribunalul Ilfov.

În culoarele Palatului de justiție din București se citează chiar nume de magistrați cari urmează a fi pedepsiți din cauza actelor nepermise pe cari le-au făcut. Destituțiile câtorva magistrați au produs și ele o atmosferă grea de suspiciune dăunătoare prestigiului magistraturei țării.

Ministrului de justiție i s'a pus în Cameră întrebarea: dacă este adevărat că asupra câtorva magistrați din Ilfov, plănază suspiciunea? Și i s'a cerut o procedură severă față de vinovați.

Din răspunsul ministrului trebuie să reținem datoria ce-avea de-a apăra prestigiul magistraturei, pentru că nu trebuie să se generalizeze cazurile celor câtorva incorecți.

„Magistratura se găsește, astăzi ca și în trecut, în aspectul ei superior. În magistratura inamovibilă, la Curtea de casație, apel, tribunale, etc. sunt elemente cari justifică încrederea pe care, cu toții o punem în această instituție.

„Ca o dovadă a încrederii pe care țara o are în magistratură este faptul că a încredințat ei verificarea constituționalității legilor, examinarea condițiilor de pierdere și dobândirea cetățeniei române; acordarea calității de persoane juridice, etc. Această încredere este neclintită. În epoca de după război noi nu am simțit nevoie, ca în alte țări, să suspendăm inamovibilitatea magistraturii ci credem că e necesar s'o întindem și în noile provincii.”

Până aci, declarațiile ministrului de justiție, trebuie să fie aprobate de toți aceia cari au înțeles însemnătatea primordială a magistraturei în statul nostru. Dar... vine un dar îndolnic care deschide o cale dureroasă chestiunii. Cunoaștem bine sistemul care a condus vreme de doi ani în urmă, dela ministrul de justiție, magistratura țării. Guvernul a împietat asupra magistraților și a amestecat politica acolo unde nu avea ce căuta. Magistrații au făcut politică în exercitarea misiunii lor. „Cazuri izolate” dar destul de numeroase pentru ca să fim îngrijorați.

Însuși ministrul de justiție, răspunzând deputatului averescan

care ridicase chestiunea în Cameră, a încercat să arunce vina cazurilor izolate în sarcina trecutului guvern al generalului — ca și când ar fi vre-o deosebire de cel de azi.

Ceea-ce este însă grav, ministrul de justiție confirmă ușurința nepermisă cu care s'au suprimat condițiile de numire (de ce? Nu e politica de partid, averescană sau liberală, care a făcut această suprimare?).

Să lăsăm însă să vorbească ministrul așa cum l'am auzit dela tribuna Parlamentului. Dsa a spus, în rezumat, următoarele: „Cazurile izolate nu trebuiau să se aducă în Parlament. Ele se datoresc greșelilor făcute în trecut; sunt consecința lipsei de control, lipsei de sancțiuni. Cu o ușurință nepermisă s'au suprimat condițiile de numire, condițiile de înaintare; s'au făcut, cu ușurință unele numiri; s'a practicat un adevărat desfrâu politic oribil în magistratură.

Datoria noastră a tuturor este ca, cu o strânsă solidaritate, să ferim magistratura de intervențiile străine.”

Și ministrul adăogă: „O nouă cauză a răului din magistratură este dezorganizarea facultăților noastre juridice care nu mai dau elemente pregătite pentru magistratură.

Revoluția din Rusia.

În Rusia sovietică se petrec fapte importante. O întinsă mișcare revoluționară a țărănilor dela sud îngrijorează pe comuniști. De partea țărănilor au trecut și unele unități militare. Diviziile ruse anticomuniste se află la Sud de Moscova, în expectativă armată.

Ele au elaborat planul strategic pentru ocuparea Moscovei, în Aprilie, îndată după dezhgeț.

Guvernul a concentrat în Moscova mari forțe tăărăști, în timp ce rebelii sunt concentrați la Biansk, Orel, Yelet, Tamboff și Voronetz.

Numeroși ofițeri țărăști intrați în armata roșie în ultimii trei ani, conduc acum diviziile rebele, cari susțin pe Troțki. Guvernul bolșevic a dat ordin acestor divizii să părăsească garnizoanele și să plece în Siberia și Caucaz.

Rebelii au refuzat să execute ordinele comandamentului roșu și se fortifică în garnizoanele lor.

În planul lor de acțiune este prevăzut ca odată cu atacul Moscovei să înceapă revolta în Urali și Kronstadt.

Bolșevicii din Moscova au concentrat împotriva rebelilor diviziile nerușăști la Kalagra,

„În ceea-ce mă privește declar cu cea mai mare hotărâre că voi lăsa în orice caz voi constata vinovăția. Cer, însă, să nu se mai aducă în viața necontrolată.”

Declarațiile ministrului de justiție sânt deosebit de grave. S'a practicat un adevărat desfrâu politic în magistratura țării — spune d-sa. Noi când o afirmăm, protestând, eram tratați ca unguriți, trădători și defăimători de țară.

Nu numai în magistratură, dar și în armată și mai ales în jandarmerie s'a practicat de actualul guvern (de cel averescan nu mai vorbim, fiindcă a căzut sub oprobiul public) acest desfrâu politic.

În zădăr promise d-l ministru de justiție sancțiuni. Dsa, cât va rămâne în partidul desfrăului politic, nu va avea puterea nici autoritatea morală să taie răul dela rădăcină.

Nu măsurilor ce ia astăzi și nici respectului sul generis ce erată partidul liberal magistraturei a salvat-o dela o și mai rea soartă și neîncredere. Nu. Magistrații integri, caracterele cari au rămas tari în lăuntru ei, au făcut ca țara să-l acorde încrederea și respectul care formează prestigiul unui corp înalt în orice țară civilizată.

Tula și Kazan. Regimentele speciale ale Cerkiei au cartierul la Kolomeia.

În Tula sunt 150.000 oameni ceea-ce periclitează acest punct.

Revoluționarii din Ucraina vor să se separe cu totul de Moscova.

Intre liberali:

incidentul dela Consiliul superior economic

Intre prietenii d-lui Vintilă Brătianu se afirmă că zilele Consiliului superior economic sânt numărate. Pricina? În ședința de Luni seară, Consiliul a pus în minoritate pe d-l ministru de finanțe, refuzând să i se supune, și primind propunerile d-lui Al. Constantinescu P., ministrul domeniilor.

Divergența s'a produs pe chestia proiectului de comercializare a întreprinderilor statului și pe aceea a reducerii taxelor pentru exportul făinei.

În ambele chestii d-l Vintilă Brătianu a fost pus în minoritate — și a triumfat păre-

O nouă grea lovitură se dă Ardealului

Ardealul este amenințat din nou de-o mare primejdie economică. Centralismul feroce al guvernului Brătianu (recte Vintilă Brătianu) nu cunoaște măsura prin care să nu ne lovească. Acum ordine speciale ale ministrului de finanțe dau dispoziții ca diversele fonduri de bani publici să fie ridicate dela instituțiile de bancă din Ardeal și transportate în tezaurul ministerului.

Pentru bucureșteni măsura nu pare extraordinară, fiindcă nu cunosce situația dela noi, afară de căji-va inițiați. Se va zice: de ce să stea banii publici la bănci, când cassieria centrală e goală?!

Lucrurile nu s'au astfel și trebuie să trezim rezistența tuturor bunilor români împotriva unor măsuri de-a dreptul criminale.

Ardealul a fost secătuit de bani, criza de numerar făcând adevărate ravagii în viața lui economică. Ardealul este azi aproape sleit de puterile economice înfloritoare de altă dată, din cauza acestei crize.

De ce s'ar duce acum și ultimii bani, cari astăzi slujesc interesele populației locale?

Diversele fonduri de bani publici din Ardeal depuse la bănci sânt sau în exploatare industriale sau în împrumuturi pe economiile țărănilor. Dacă li se cer băncilor, acestea vor distruge, nevoite, aceste economii. Banii aceștia erau cei mai bine plasați și dădeau mijlocul de înflorire economică a Ardealului.

Fondurile sedriilor orfanilor din Ardeal (comitetele de administrație ale averilor orfanilor — instituții ideale față de ceea-ce este în vechiul regal) dacă trec acum în administrația ministrului de finanțe, ducându-le la București — trebuie retrase din piața noastră, producând o nouă gravă criză de numerar.

Mai mult, averile în bani ale

comunei vor fi duse, se afirmă, tot la minister.

Este cea mai cruntă lovitură ce se dă Ardealului după o serie nesfârșită de șicane și măsuri dăunătoare economiei și finanței ardeleni.

În fața acestui adevărat atentat la viața economică românească din Ardeal, la băncile românești de-aci — nu putem noi ardelenii rămâne impasibili dar nici aceia dintre români cari își dau seama de nenorocirea ce se pregătește Ardealului — deci țării — prin strângerea de gât mai ales a populației românești, care se ajută cu banii fondurilor publice și cu acela ai sedriilor orfanale.

Sancțiunile?

Calcările de lege și abuzurile organelor de stat cari stau sub directa influință a politicianilor liberali sânt atât de numeroase, că ar trebui o măsură uriașă să-i alunge pe vinovați din posturile lor.

Totuși se face caz de cele câte-va sancțiuni aplicate unor magistrați incorecți. De ce a început guvernul să aplice sancțiuni în rândurile magistraților? Oare nu gădesc ceilalți miniștri nici un vinovat de pedepsit?

Va veni vremea sancțiunilor, dar nu liberalii le vor da, fiindcă n'au autoritatea morală a pedepsi pe complicii lor.

Sinodul față de alcoolism și propaganda religioasă

În ședința a doua a Sinodului s'a luat în discuție, organizarea corpului misionar de pe lângă mitropolii și episcopii.

Este vorba ca misionarii aceștia să formeze un corp care să funcționeze pe lângă și la dispoziția Sinodului care va da directivele propagandei noastre religioase.

Majoritatea înalților prelați au propus apoi ca biserica să înceapă o campanie contra alcoolismului, care în urma legii guvernului Averescu, prin care se lasă sătenilor din regiunile viticole să-și prepare și să operească pentru ei rachierile și vinurile produse din viile și livezile proprii, a contribuit la răspândirea, într'un mod îngrijitor, a alcoolismului.

Sinodul a propus ca să se intervină pe lângă ministrul finanțelor, pentru a introduce monopolul alcoolului.

rea d-lui Al. Constantinescu, ministrul domeniilor.

În chestia primă d-l Vintilă Brătianu propune o clasificare a întreprinderilor de stat. Pe de altă parte nu admite formula societăților anonime, pentru aceste întreprinderi comercializate, ci insistă pentru formula cointeresării. Cât privește exportul făinei, d-sa s'a pronunțat pentru protejirea producătorilor și nu a morarilor.

Consiliul, însă, a fost de părere diametral contrară.

După cele petrecute, se zice că se va găsi ușor motivul desființării unui Consiliu economic ilegal constituit, care dă deciziuni executorii.

Starea de asediu în Basarabia a exasperat populația. O vie mișcare a început ca să se intervină, prin memorii la Rege și pe lângă guvern, pentru ca să înceteze rechizițiile și starea de asediu.

ULTIMA ORA

Conflict româno-jugoslav

— Pretențiunile comandantului militar de graniță jugoslav. —

La stabilirea graniței între noi și Jugoslavia s'a iscat un conflict de ordin militar.

Colonelul Drăgănescu, președintele comisiei pentru stabilirea graniței româno-jugoslave, a sosit la Belgrad unde a anunțat ministrului României, că comandantul trupelor de graniță jugoslave — contrar hotărârii comisiei — nu vrea să evacueze comunele din sectorul Vărădiei.

Motivul invocat de acesta este că pădurile din acest sector prezintă mare importanță strategică și că Jugoslavia are absolută nevoie de ele.

Colonelul Drăgănescu, însoțit de ministrul nostru la Belgrad, s'a prezentat la Nișici, ministrul de externe, cu care au avut o conferință.

În cercurile diplomatice se comentează viu acest incident.

Ministrul Titulescu vine la București.

Din București ni se anunță că ministrul nostru la Londra vine la București, ca să-și vadă pe mama sa care e bolnavă. Se spune, însă, că d-l Titulescu are de îndeplinit și o mare misiune diplomatică în chestiunea împrumutului ungar și anume: la Londra guvernul maghiar ar fi căzut de acord ca să renunțe la pretențiunile Ungariei în urma ocupării Budapestei de trupele române. În schimb, Jugoslavia, Cehoslovacia și România vor plăti — din despăgubirile se se cuvin prin disolvarea imperiului austro-ungar — 45 miliarde coroane aur.

Banii aceștia vor fi vărsați aliaților în contul despăgubirilor de războiu.

Greva din Anglia.

Știri mai noi arată că greva din porturi va căpăta o soluție în curând. S'a alcătuit o comisie din partea guvernului care cercetează cauzele grevei, studiind bazele de înțelegere. Se speră că se va ajunge la un acord, ministrul președinte fiind pentru mărirea salariilor muncitorilor din porturi.

Guvernul Poincaré amenințat.

Știri din Paris sosite azi dimineața anunță că se discută viu în cercurile politice atacul lui Hervé din „La Victoire” în care cere înlocuirea lui Poincaré cu Clemenceau. Poincaré ar fi nepuținător față de criza valutară franceză. Se știe că Hervé are legături cu cercurile președintelui Millerand.

O altă știre din Roma anunță că e vorba să se formeze un guvern radical Barthou.

INFORMATIUNI

Membrii Partidului Național, secția Brașov, sânt rugați să participe în număr complet la ședința care are loc Vineri 22 Februarie a. c. ora 8 seara.

Chestiuni de importanță locală vor fi discutate.

** Destituirea unui magistrat. —* Ministerul de justiție a destituit pe d-l Tiberiu M. Nanu, judecător cu gradul de Președinte de tribunal la ocolul Boșteni din jud. Romanși — pentru fapte foarte grave și nerecugnibile pe cari nu le mai înșirăm. Între ele este una care ar fi să se cerceteze dacă nu cade și în sarcina altor magistrați: s'a trecut pe tabloul de împrietănire cu 5 ha și a trecut pe același tablou persoane cari n'aveau drept la împrietănire.

Abuzurile cu aplicarea reformei agrare sânt atât de multe, în cât trebuie să sanate printr'o revizuire. Se va vedea atunci cine sânt vinovații dintre magistrații cari s'au făcut instrumente politice.

Conferința de cale ferată româno maghiară s'a deschis la Satu-Mare. Se vor lua hotărâri importante privitor la reglarea comunicației de cale ferată între România și Ungaria.

Pe întregă Valea Prahovei a viscolit Marți. Vremea totuși nu este prea rece, afară de regiunea muntoasă, unde a revenit iarna grea.

O mare conferință anglo-rusă ar fi proiectată pentru sfârșitul lunii Martie. Discuțiunile acestei conferințe vor privi în primul rând statele europene limitrofe Rusiei.

Advoacat și funcționar public? — Primarul din Arad a cerut tribunalului local să-i îngăduie a face advocatură. Cererea a fost respinsă, deoarece legea din Ardeal împiedică pe funcționarul public de-a practica advocatura.

Ministrul de finanțe ungar a demisionat fiindcă proiectul său pentru un împrumut forțat și pentru fixarea prețurilor nu a fost admis. În locul lui a fost numit Velos Lajos fost ministru al comerțului.

Acțiunea republicană în Grecia continuă cu înfrigurare. După o telegramă din Atena, se afirmă că Aduarea Națională va numi regent pe Venizelos, în cazul când regentul ar stăruie în intenția sa de-a demisiona. Sănătatea fiindu-i restabilită, e posibil ca Venizelos să ia conducerea ministerului de interne în ajunul plebiscitului, pentru a asigura prin prestigiu său, libertatea plebiscitului.

Diurnele deputaților. — În comisiunea bugetară a Camerei s'a luat în discuție proiectul care mărește diurnele deputaților la 500 lei pe zi în vremea sesiunilor și 500 lei în vacanță.

D-l Vintilă Brătianu a avut explicații violente cu deputații cari au propus mărirea diurnelor. Au urmat intervenții primului ministru, care a declarat împotriva măritii diurnelor și certări între vintilăști și alți deputați majoritari.

Proiectul, totuși, va fi admis.

Cazasol singurul social democrat din guvernul bulgar a demisionat, neputându-se înțelege cu grupul politic al d-lui Tzancof. El era ministrul comunicațiilor.

Din cercurile guvernamentale se spune că demisia nu va provoca criza pe care o așteaptă social-democrații.

Guvernul Tzancof va lucra înainte și fără concursul lor.

Proiectul legii minelor se încreștă la secret. Presa nu este informată de cele ce face comisiunea însărcinată cu alcătuirea lui. Azi se ține o nouă ședință a comisiei. E vorba să se fixeze capitolul referitor la drepturile câștigate.

Dela Liga Națiunilor. — Pentru prima oară reprezentantul oficial al guvernului Statelor Unite a asistat la adunarea societății națiunilor, cu prilejul sesiunii a II de la 4 la 7 Februarie. S'a discutat controlul traficului de arme și muniții. Chestiunea a fost deferită unei sub-comisii care se va întruni la Paris în 24 Martie.

Se logodește Principele Nicolae? — Ziarul „Nuove Presse” din Roma arată că nu poate fi vorba de o logodnă a principesei Matilda cu principele Nicolae, fiindcă principesa n'ar putea păstra religia catolică. Pe de altă parte, ziarul „Epoca” crede că nu e un motiv această piedică religioasă și că Regina Maris, întrebată de logodnă de către un personaj, ar fi răspuns; „Pas encore” (Nu, încă), adăugând că „am fi fericiți, regele și cu mine, dacă am putea numi fiică pe una din fiicele regelui Italiei”.

Căderea Coroanei ungare — Știri dela bursa din Budapesta anunță căderea catastrofală a coroanei. Pe zi ce trece prețurile s'au dublat. Sunt temeri de mișcări populare, mai ales din partea muncitorilor.

Știri dela bursa din Budapesta anunță căderea catastrofală a coroanei. Pe zi ce trece prețurile s'au dublat. Sunt temeri de mișcări populare, mai ales din partea muncitorilor.

Știri dela bursa din Budapesta anunță căderea catastrofală a coroanei. Pe zi ce trece prețurile s'au dublat. Sunt temeri de mișcări populare, mai ales din partea muncitorilor.

Fabricile de postav din Ardeal și Banat trec printr'o grea criză. Din ce în ce mărurile produse se scumesc astfel că în curând vor avea să suporte concurența zdrobitoare a celor streine importate. Măna de lucru scumpă și criza de numerar, apoi creșterea leului, fac imposibilă continuarea activității acestor fabrici.

Zăpadă și viscol. — Luni și Marți a căzut asupra Capitalei și în Vechineregat o ninsoare măruntă, fină. Viscolul e general în întreaga țară. În Capitală stratul de zăpadă a ajuns pe unele locuri o grosime de 10, 15 și chiar 20 cm.

Reorganizarea Serviciului de devize. Aflăm că d-l Oromolu, guvernatorul „Banții Naționale” sesizat, în ultimul timp, de reprezentanții diferitelor instituții bancare, cu privire la modul de funcționare al Oficiului de devize, a hotărât să-l reorganizeze.

În acest scop o conferință va avea loc în cursul acestei săptămâni între d-sa și membrii consiliului general al Asociației băncilor române.

După ce se va lua în discuție memoriul amănunțit redactat, de către aceștia, d-l Oromolu va conferi cu d-l Vintilă Brătianu astfel că în scurt timp Oficiul de devize va fi reorganizat. (Presă)

Criza din Bavaria. — Din Muenchen se anunță că von Kahr a demisionat din postul său de comisar general al Bavariei, păstrând postul de președinte al Bavariei superioare.

Generalul von Lessov și-a înalțat demisia. În locul lui a fost numit generalul Kress von Kressenstein. Ridicarea stărei de asediu în Bavaria n'a fost încă hotărâtă.

Redacționale. D-l Horia Populița Tomșa nu este coraspondentul ziarului nostru la Făgăraș sau aiurea. D-sa a publicat incidentul în Gazeta o scrisoare.

Criză gravă în industria țării

Ce va fi la primăvară ?

Am avut ocaziunea să vorbim zilele acestea cu unii mari industriași, asupra crizei de numerar și urmările ei.

Ni s'a spus: — „dacă nu se vor plăti datoritiile statului către industriași strămtonați azi până la asfiziere — cele dintâu trenurile nu vor mai putea circula. Curând, curând — la primăvară, vom ajunge în starea dela 1918 cu calea ferată.

„Cât privește industria în general, criza de numerar și scumpetea mânei de lucru va face sau să se închidă fabricile sau să dea faliment.

Situația se agravează pe fie-că zi.

Unul dintre acești industriași ne-a spus :

— *Politica d-lui Vintilă Brătianu este o copilărie care primejduște țara. Ceea-ce vom pierde prin continuarea ei, nu se va putea reface nici în 50 de ani.*

În curând, mărfurile produse în țară vor fi mai scumpe de cât cele

importate. Condițiunile grele bancare și mâna de lucru enorm de scumpă, ni duc la dezastru”.

Într'adevăr, avem date certe că sânt industriași cari lucrează cu capitaluri împrumutate — deși au sume enorme de primit dela stat — plătină & la sută dobândă pe an și 1 la sută pe lună comision — ceea-ce este o adevărată nenorocire, do-bânzi și comision de 32 la sută pe an!...

Ancheta dela Tribunalul Ilfov ?

În ședința Camerei de Marți, ministrul justiției a declarat că magistrații Tribunalului Ilfov, față de zvonurile răspândite (vezi articolul nostru „Prestigiul magistraturei” pag. 1) au cerut instituirea unei anchete ca să se facă odată lumină.

Ministrul a adăugat că deoarece nu s'au adus nici o probă serioasă, n'a ordonat ancheta.

Iosif Sziklász, exploatare de păduri, și-a mutat biroul în Strada Ortașilor No. 7.

Surprizele creșterii valutei noastre

-- Căderea francului ridică leul.
-- Primejdia mărfurilor importate.

Ce ne spune un mare industriaș român.

Criza valutei noastre turbură socotelile până și ale ministrului de finanțe. Creșterea vertiginooasă a leului a surprins cercurile financiare românești.

D-l V. Brătianu a avut o lungă consfătuire cu guvernatorul Bancii Naționale. Se zice că s'ar fi hotărât intervenția statului ca să oprească creșterea aceasta neașteptată a leului, pentru a proteja industria națională amenințată de concurența mărfurilor streine. Măsurile ce s'ar lua ar fi: 1) modificarea taxelor vamale la import și 2) a-runcarea la bursele din străinătate a unui mare stoc de lei, ca să se obțină temperarea urcării valutei românești.

Într'adevăr, leul la Zurich într'o singură zi a crescut dela 305 centime la 330. La Paris 1330 centime. Francul francez a ajuns sub lira italiană.

Devizele streine scad la bursa noastră de oare-ce avem o-terte din abundență.

Care să fie cauza acestei abundențe de devize ?

De vorbă cu un mare industriaș.

Din declarațiile pe cari un mare industriaș ni le-a făcut, reținem relativ la problema ce ne interesează, următoarele :

— Criza prin care trecem este o mare lovitură ce se dă finanței și industriei noastre. Dacă leul crește — cum se întâmplă azi, e rău, fiindcă ne vine concurența mărfurilor streine; dacă scade, iar rău, că nu mai putem fabrica cu urcarea continuă a mânei de lucru.

„Guvernul a scăpat momente importante când putea să vină realmente în ajutorul nostru. Azi a pierdut cărma și se zbate să-și câștige echilibrul. În zadar, greșelile lui încep să dea roadele nefaste.

„Decamdată, noi industriași mergem cu pași siguri spre dezastru.

Abonamente la Gazeta Transilvaniei se pot face ori și când timp mai îndelungat sau lung.